

Εθνική πολιτική για βιβλιοθήκες, απουσίες, συμπληρωματικότητες και υποκαταστάσεις

Δρ. Φίλιππος Τσιμπόγλου

Διευθυντής Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου
Συντονιστής Συλλογικού Καταλόγου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

6ο Διεθνές Συνέδριο
Πολιτικές βιβλιοθηκών από άποψη τοπική, περιφερειακή και εθνική

Αθήνα, Γαλλικό Ινστιτούτο 11-12/06/2009

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Δεν έχει γραφτεί ακόμη στην Ελλάδα, μόνο σημειώσεις
- ▶ Απουσία, ελλείψεις
- ▶ Αναγνώριση από το χώρο των πληροφόρησης
- ▶ λιγότερο από χώρο διανόησης
- ▶ περιστασιακά από χώρο πολιτικής
- ▶ Θεσμοθέτηση διατάξεων άσκησης εθνικής πολιτικής
- ▶ Απαραίτητα όσο το Σύνταγμα στη Δημοκρατία

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Νόμος της 10/22.5.1834 της Αντιβασιλείας
- ▶ «Περί επιστημονικών και τεχνολογικών συλλογών, περί ανακαλύψεως και διατηρήσεως των αρχαιοτήτων και της χρήσεως αυτών»
- ▶ και το Βασιλικό Διάταγμα του 1835 «Περί συστάσεως δημοσίου Βιβλιοθήκης εις έκαστον των Δημοσίων Σχολίων του Κράτους» (Σκλαβενίτης 1995)
- ▶ νομοθετείται η ίδρυση δημοσίων βιβλιοθηκών στην πρωτεύουσα κάθε νομού
- ▶ «Γενικό Συμβούλιο Βιβλιοθηκών της Ελλάδος» Ν. 5138/1931,
- ▶ πριν τον Β΄ παγκόσμιο πόλεμο, ίδρυση και δραστηριοποίηση
- ▶ «η οργάνωσις, η ειδίκευσις και υπό ενιαίον πνεύμα διαρρύθμισις των εν Ελλάδι Βιβλιοθηκών συμφώνως προς τας συγχρόνους αρχάς της βιβλιοθηκονομίας»
- ▶ 175 και 78 χρόνια αντίστοιχα από τη ψήφιση τους δεν έχουν υλοποιηθεί. Το πρώτο (δύο χρόνια μετά την ίδρυση της Εθνικής Βιβλιοθήκης)

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Απουσία – διάρκεια
- ▶ Μήπως η έλλειψη εθνικής πολιτικής για τις ελληνικές βιβλιοθήκες δεν αποτελεί σημαντικό πρόβλημα για την λειτουργία της χώρας;
- ▶ Η απάντηση τείνει να είναι θετική
- ▶ Η διαδικασία ανάπτυξης και λειτουργίας βιβλιοθηκών δεν είναι μόνον εγκεφαλική ανάγκη και αποτέλεσμα βολонταριστών
- ▶ Πρέπει να προκύπτει και ως λύση στην κάλυψη υπαρκτών, υλικών αναγκών
- ▶ Επί δεκαετίες, το εκπαιδευτικό σύστημα στις μεν δυο πρώτες βαθμίδες της εκπαίδευσης στηρίζεται στην αποστήθιση, στη δε τριτοβάθμια στο μοναδικό σύγγραμμα
- ▶ Πρακτικά η διδασκαλία δεν συνοδεύεται από χρήση βιβλιοθήκης. Οι δύο καταστάσεις όχι απλώς δεν συμβάλουν, αλλά τουναντίον, αποτρέπουν τη χρήση υπηρεσιών βιβλιοθήκης από μαθητές και φοιτητές

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ δια βίου νοοτροπία: σχέση αδιαφορίας με τη βιβλιοθήκη (και με το βιβλίο)
- ▶ Για τη φιλιαναγνωσία των νεοελλήνων δεν «ενοχοποιείται» το εκπαιδευτικό σύστημα
- ▶ Οι έλληνες εξελίσσονται σε αναγνώστες από
 - ▶ το περιβάλλον τους
 - ▶ την οικογένεια
 - ▶ τους ερωτικούς συντρόφους
 - ▶ τις παρέες και συναναστροφές
 - ▶ αλλά όχι από το εκπαιδευτικό σύστημα
- ▶ σχετική έρευνα ΕΚΕΒΙ για αναγνωστική συμπεριφορά

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ 1997- 2007 Εισροή χρηματοδοτήσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης
 - ▶ βήματα ανάπτυξης Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
 - ▶ Υποδομές, υποστήριξη έρευνας
 - ▶ Στελέχωση βιβλιοθηκών
 - ▶ Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
 - ▶ Κοινόχρηστη συλλογή ηλεκτρονικών περιοδικών ηλεκτρονικών βιβλίων, βάσεων δεδομένων
 - ▶ Συνέχεια; Εξασφάλιση επιτευγμάτων;
 - ▶ υστέρηση στις υπόλοιπες κατηγορίες
-

Εθνική πολιτική δεν είναι άθροισμα μεμονωμένων δράσεων

- ▶ Λειτουργική ένταξη δράσεων σε ένα **σύστημα**
- ▶ **Σύστημα Συνεργασίας Ελληνικών Βιβλιοθηκών**
- ▶ **κοινά ζητήματα** αντιμετωπίζονται έγκαιρα και συστηματικά
- ▶ σε **ιεραρχικά ανώτερα επίπεδα συστήματος**
- ▶ με ενεργή συμμετοχή των εμπλεκομένων
- ▶ μέσα από **διαρκείς οριζόντιες δράσεις του ενιαίου χώρου των ελληνικών βιβλιοθηκών**
- ▶ ανεξάρτητα από
 - ▶ φορέα χρηματοδότησης
 - ▶ κατηγορία βιβλιοθήκης
 - ▶ γεωγραφική εγκατάσταση

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

Στο φάσμα όλων των κατηγοριών βιβλιοθηκών εντοπίζονται ταυτόχρονα:

1. Διαφορετικές ανάγκες για τις διαφορετικές κατηγορίες βιβλιοθηκών.
2. Κοινές ανάγκες ανεξαρτήτως κατηγορίας (στελέχωση, κατοχύρωση επαγγελματιών, χρηματοδότηση, νομικό πλαίσιο, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, κλπ).
3. Συνέργειες και συμπληρωματικότητες.
4. Δυνατότητες για οικονομίες κλίμακας.

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Παρά το ότι οι διάφορες κατηγορίες βιβλιοθηκών:
- ▶
- 1. απευθύνονται σε **διαφορετικές ομάδες χρηστών** (ακαδημαϊκούς, ερευνητές, φοιτητές, μαθητές, πολίτες, «κοινό», επαγγελματίες κλπ.),
- 2. διαχειρίζονται **υλικό διαφορετικού περιεχομένου** (βιβλία, περιοδικά, οπτικοακουστικό, εφημερίδες, ηλεκτρονικές πηγές, βάσεις δεδομένων, επιστημονικά, εκλαϊκευμένα, ψηφιακές συλλογές κλπ.) και
- 3. **χρηματοδοτούνται** από διαφορετικές πηγές και **φορείς** (Υπουργεία, Δήμοι, ιδιωτικά ιδρύματα κλπ.)
- 4. εντοπίζονται σε διαφορετικούς **γεωγραφικούς, διοικητικούς** και σε ορισμένες περιπτώσεις **κρατικούς χώρους**

Κεφάλαιο Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Η ύπαρξη **κοινών επιστημονικών, τεχνικών και οικονομικών** θεμάτων και
- ▶ η **αδυναμία** συστηματικής **αντιμετώπισης** σε **επίπεδο μεμονωμένης βιβλιοθήκης**, αλλά ακόμη και σε **επίπεδο κατηγορίας βιβλιοθηκών**,
- ▶ προβάλλει ως μοναδική δυνατότητα ορθολογικής αντιμετώπισης,
- ▶ η δημιουργία **μηχανισμού διαμόρφωσης πολιτικής** για τις βιβλιοθήκες **όλων των κατηγοριών** με τη μορφή «**Συμβουλίου Βιβλιοθηκών**»

1. Διαρκής καταγραφή της κατάστασης

- ▶ χαρτογράφηση του ενιαίου χώρου των βιβλιοθηκών - συλλογική αυτογνωσία
- ▶ Προαπαιτούμενο
- ▶ Συστηματική συγκέντρωση ποσοτικών μεγεθών και ποιοτικών χαρακτηριστικών
- ▶ ιεράρχηση των προτεραιοτήτων,
- ▶ προγραμματισμός των δράσεων,
- ▶ εκτίμηση του κόστους των αλλαγών και βελτιώσεων,
- ▶ εξασφάλιση των πόρων (ανθρώπινων και οικονομικών)
- ▶ πολιτική δέσμευση και θεσμική κατοχύρωση των δράσεων.
- ▶ Εκτίμηση άμεσου αλλά και έμμεσου οικονομικού οφέλους με τη μορφή εξωτερικών οικονομιών και οικονομιών κλίμακας, εξαιρετικά χρήσιμη για επιχειρήματα με ισχυρή οικονομική βάση για υποστήριξη από οικονομικά επιτελεία λήψης αποφάσεων

Μηχανισμοί συστηματικής συλλογής και δημοσιοποίησης στοιχείων

- ▶ Οι σημαντικότεροι μηχανισμοί συστηματικής συλλογής και δημοσιοποίησης στοιχείων περιλαμβάνουν την
- ▶ ΕΣΥΕ,
- ▶ ΜΟΠΑΒ
- ▶ ΕΚΕΒΙ.
- ▶ Μια πρώτη αναθεώρηση-βελτίωση του ερωτηματολογίου και βαθμιαία προσαρμογή στις ανάγκες εξαγωγής συμπερασμάτων έχει ήδη αρχίσει από την Επιτροπή Εθνικής Πολιτικής Βιβλιοθηκών της ΕΕΕΠ.

ΕΣΥΕ

- ▶ Στους πίνακες 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 της σειράς Βιβλιοθήκες
- ▶ αναφέρονται στα έτη 2002, 2004 και 2006
- ▶ περιλαμβάνουν στοιχεία από 587, 593, 591 βιβλιοθήκες, αντίστοιχα,
- ▶ όλης της επικράτειας,
- ▶ όλων των κατηγοριών με βάση το θεματικό αντικείμενο, το νομικό πρόσωπο, τη γεωγραφική εγκατάσταση
- ▶ στοιχεία προσωπικού,
- ▶ συλλογών, προσκτήσεων,
- ▶ προϋπολογισμών,
- ▶ επισκέψεων και χρήσης,
- ▶ δανεισμών, φωτοαντιγράφων,
- ▶ χώρων, εξοπλισμού κλπ.

Αριθμός «τίτλων» και τόμων ανά έτος σύνολο επικράτειας

Έτη	2002	2004	2006
"Τίτλοι"	9.365.386	9.936.978	11.533.525
Τόμοι	11.384.465	13.695.522	14.781.665
"Τίτλοι" έτους	298.828	278.812	336.660
τόμοι έτους	371.785	366.593	575.267

Πηγή: ΕΣΥΕ. Στοιχεία από τους πίνακες αρ. 19. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ: ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ, ΚΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟ των ετών 2002, 2004, 2006

Από τη στατιστική στη βιβλιοθηκονομία και από εκεί στην Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Οι τίτλοι που είναι **μοναδικοί εντός του συστήματος** μιας συγκεκριμένης βιβλιοθήκης,
- ▶ όταν αθροιστούν **δεν είναι οι τίτλοι του συνόλου**
- ▶ αποκρύβουν το **μέγεθος της επικάλυψης**
- ▶ Από μόνες τους οι στατιστικές δεν μπορούν να δώσουν **στοιχεία επικάλυψης και μοναδικότητας.**
- ▶ Χρειάζεται και **μια βιβλιοθηκονομική προσέγγιση.**
- ▶ πολύτιμο βιβλιοθηκονομικό εργαλείο: **Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών** και μια ακόμη πηγή πληροφοριών τη **ΜΟΠΑΒ.**

Από τη στατιστική στη βιβλιοθηκονομία και από εκεί στην Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Κεντρική Ομάδα Υποστήριξης **Συλλογικού Καταλόγου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών** ,
- ▶ ποσοστό επικάλυψης πολλαπλών τίτλων στις **45** βιβλιοθήκες **30%** (Κούης et al. 2007:362-377).
- ▶ επιβεβαιώνεται αυξανόμενο και στις ενημερώσεις 2008 2009
- ▶ **Μονάδα Ολικής Ποιότητας Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών – ΜΟΠΑΒ (2005 Πίνακας 10, σελ. 19)** ΜΟΠΑΒ πλήθος των μονογραφιών που εισέρχονταν κάθε χρόνο στα ΑΕΙ-ΤΕΙ τα τελευταία 8 χρόνια ανερχόταν κατά μέσο όρο στις **152.000**. Η ροή συνεχίστηκε αν και σε σχετικά χαμηλότερα μεγέθη τα επόμενα χρόνια, ήτοι 117.671 το 2006 (ΜΟΠΑΒ 2006, Πίνακας 10, σελ. 19) και 144.116 το 2007 (ΜΟΠΑΒ 2007, Πίνακας 10, σελ. 19).

▶ .

Από τη στατιστική στη βιβλιοθηκονομία και από εκεί στην Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Συνδυάζοντας στα προηγούμενα τα στοιχεία της ΕΣΥΕ του πίνακα 2, εκτιμάται ότι :
- ▶ **το κόστος καταλογογράφησης πολλαπλών εγγραφών** στο σύνολο της επικράτειας ανέρχεται **ετησίως σε 550.000 - 800.000 €** (91.430 - 131.364 τίτλοι X 6 ευρώ).
- ▶ Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες συμβάλλουν στο φαινόμενο με με λιγότερες από τις μισές πολλαπλές καταλογογραφήσεις.
- ▶ σε εθνικό επίπεδο, η πραγματικότητα είναι δυσμενέστερη.
- ▶ Το κόστος των 6 € αναφέρεται ενδεικτικά και αφορά μόνον το μεταβλητό κόστος, ήτοι κόστος προσωπικού. Μπορεί να κυμαίνεται ανάλογα με τη δυσκολία. Εκτίμηση του Πανεπιστημίου Πατρών (Γεωργίου 2007 ;) ανεβάζει το κόστος πολύ περισσότερο αλλά συμπεριλαμβάνει (σωστά) και το κεφαλαιουχικό εξοπλισμό, αποσβέσεις, αναλώσιμα κλπ.

.

Από τη στατιστική στη βιβλιοθηκονομία και από εκεί στην Εθνική Πολιτική για Βιβλιοθήκες

- ▶ Πρώτα έργα από ένα συντονιστικό όργανο εθνικής πολιτικής η **λεπτομερής και συστηματική καταγραφή των βιβλιοθηκών**
- ▶ συγκέντρωση συγκρίσιμων και αξιοποιήσιμων στοιχείων για την ποσοτική και ει δυνατόν την ποιοτική αποτίμηση της κατάστασης
- ▶ Μεταξύ των στοιχείων που απαιτούνται περιλαμβάνονται:
 - ▶ Πλήθος βιβλιοθηκών, μεγέθη συλλογών, είδη συλλογών, ρυθμοί αύξησης συλλογών, ποσοστά καταλογογραφημένων συλλογών, προσβάσεις σε πληροφοριακές πηγές, ύπαρξη παρουσίας στο διαδίκτυο και τον ιστό, παρεχόμενες υπηρεσίες, στελέχωση, πλήθος βιβλιοθηκονόμων, επίπεδο σπουδών, πληροφοριακή διείσδυση, βιβλιοθηκονομικές λειτουργίες, παρεχόμενες υπηρεσίες, πεδία συνεργασίας, προϋπολογισμοί και πηγές χρηματοδότησης, διείσδυση στην κοινωνία και τους χρήστες κλπ.
- ▶ **Ο μηχανισμός καταγραφής θα πρέπει να τυποποιηθεί, να αυτοματοποιηθεί και να συντηρείται σε ετήσια βάση.**

2. Αυτοοργάνωση κατηγοριών βιβλιοθηκών

- ▶ Η οργάνωση των επιμέρους βιβλιοθηκών σε κατηγορίες και σε θεματικές, τοπικές ή ειδικές ομάδες συνεργασίας
- ▶ Επιτυχία Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών σε ορισμένους τομείς (συλλογών, υπηρεσιών, εξοπλισμού, υποστήριξης χρηστών κλπ) προϊστορία συνεργασίας (δηλαδή προ χρηματοδοτήσεων)
- ▶ Αυτό μπορεί να είναι αλήθεια ως ένα βαθμό και δεν πρέπει να αγνοηθεί από τις υπόλοιπες κατηγορίες.
- ▶ Η αυτοοργάνωση των επιμέρους κατηγοριών είναι εκ των ων ουκ άνευ.

2. Αυτοοργάνωση κατηγοριών βιβλιοθηκών

- ▶ Εργαλείο για αυτοοργάνωση **πανελλήνιο συνέδριο κάθε κατηγορίας**. Δημοτικές, Νοσοκομειακές, ειδικές κλπ.
- ▶ ομιλητές από το κλάδο αλλά και εκτός, από Ελλάδα αλλά και εξωτερικό
- ▶ με τα γνωστά ανυπέρβλητα προβλήματα, τη σύμφυτη μιζέρια αλλά και την ελπίδα
- ▶ την πεποίθηση ότι κάποιος πρέπει να ενημερωθούν για να πειστούν
- ▶ Οι εμπειρία των άλλων κλάδων και κατηγοριών είναι πολύτιμη και επιβεβλημένη. («σνομπισμός») Το θεσμικό πλαίσιο επέκτασηπ.χ. διευθυντές δημοσίων βιβλιοθηκών
- ▶ **Εποπτεύοντες φορείς συμμετοχή**, αναγνώριση προβλημάτων και δυνατοτήτων

3. Στελέχωση

- ▶ διαφορά μεταξύ βιβλιοθήκης και συλλογής
- ▶ **Βιβλιοθήκη = άνθρωποι, εξειδικευμένο προσωπικό και λειτουργίες**
- ▶ βιβλιοθηκονόμοι = θεματικοί ειδικοί, νομικοί, πληροφορικοί,
- ▶ Ελλάδα 499 σχολικές βιβλιοθήκες σε σύνολο 15.500, τα 15.000 χωρίς σχολική βιβλιοθήκη.
- ▶ Γ΄ ΚΠΣ, 266 βιβλιοθηκών στα Επαγγελματικά Λύκεια και 25 στα Δημοτικά Σχολεία
- ▶ Θεωρούμε ότι **όλες οι σχολικές μονάδες χρειάζονται σχολική βιβλιοθήκη**; Πρέπει να τεθεί καθαρά.
- ▶ Αν έξι χρόνια (2002-2008) 266 σχολικές βιβλιοθήκες, τότε οι 15.000 σε 56 εξαετίες ήτοι 338 χρόνια, το 2348 πλήρης κάλυψη
- ▶ **συμπληρωματικότητα** όχι υποκατάσταση με τις Δημόσιες και τις Δημοτικές

4. Διαρκείς επιτροπές Εργασίας διανομή ρόλων – κατανομή ευθυνών

- ▶ Υπάρχουν θέματα που δεν σταματούν να απασχολούν την βιβλιοθηκονομική κοινότητα .
- ▶ Ανάγκη για Διαρκείς Επιτροπές εμπειρογνωμόνων που θα συγκροτηθούν από επιστήμονες του κλάδου.
 - ▶ Πρότυπα: σύνταξη, υιοθέτηση, εφαρμογή, επικαιροποίηση,
 - ▶ σχεδιασμός έργων , ενημέρωση ανατροφοδότηση
 - ▶ Συστηματικές μελέτες, βάθος χρόνου και διάρκεια,
 - ▶ αποτελέσματα εισηγήσεις προβληματισμοί,
 - ▶ Ομάδες εργασίας, συμμετοχικές διαδικασίες
 - ▶ αντικείμενο δημόσιας κρίσης κατά τη μέθοδο της πράσινης και της λευκής βίβλου
 - ▶ Οριστικές αποφάσεις και υλοποίηση

5. Εθνική εκπροσώπηση

- ▶ Συντονισμένη εκπροσώπηση σε διεθνείς οργανισμούς και ενώσεις
- ▶ IFLA,
- ▶ LIBER,
- ▶ ΕΥΑ,
- ▶ UNICA,
- ▶ Διεθνών Προτύπων,
- ▶ UNIMARC, AACR2, FRBR, RDA, DC, ΟΑΙ ΡΜΗ, DAISYbooks, κινήσεων Open Access και open source software).
- ▶ CENL
- ▶ Κλπ.

6. Σχολές Βιβλιοθηκονομίας και Βιβλιοθήκες, lifelong dialogue - διαρκής διάλογος

- ▶ Χρειάζεται να συνεννοηθούν τα τρία Τμήματα
- ▶ Θεσμοθέτηση του διαλόγου
- ▶ Προβολή των κοινών θέσεων, στόχων, επιδιώξεων
- ▶ Κατοχύρωση των αποφοίτων,
- ▶ Συμβολή των βιβλιοθηκών στο διάλογο των Τμημάτων
- ▶ οι φορείς διαλέγονται δεν αλληλοαγνοούνται

- ▶

7. Συνεργατική καταλογογράφηση

- ▶ ενικός αριθμός: Συλλογικός Κατάλογος,
- ▶ πληθυντικός αριθμός: αρχεία καθιερωμένων αποδόσεων
- ▶ διανομή δελτίων καταλόγου (catalog cards) στις Αμερικανικές βιβλιοθήκες ξεκίνησε από τη Library of Congress των ΗΠΑ στις αρχές του 1900,
- ▶ καθυστέρηση της δημιουργίας ανάλογης υπηρεσίας-λειτουργίας στην Ελλάδα και στην Κύπρο συμπληρώνει ήδη 108 χρόνια.
- ▶ Η Κύπρος βεβαίως υπήρξε Αγγλική αποικία μέχρι το 1959
- ▶ Αλλά η Ελλάδα είναι ελεύθερη και υπεύθυνη για τα του οίκου της περισσότερο από ενάμιση αιώνα

7. Συνεργατική καταλογογράφηση

- ▶ Ισχύουσα κατάσταση:
- ▶ **Κάθε βιβλίο καταλογογραφείται πρωτότυπα τόσες φορές όσες και οι βιβλιοθήκες οι οποίες το αποκτούν.**
- ▶ Οι λόγοι που οδήγησαν και συντηρούν αυτή την ευρύτητα «εμπεδωμένη κανονικότητα» συνοψίζονται στους παρακάτω:
 1. Περιοριστική θεώρηση των ορίων του συστήματος βιβλιοθηκών στα όρια κάθε τοπικής, μεμονωμένης βιβλιοθήκης
 2. Αδυναμία κεντρικής υπηρεσίας καταλογογράφησης,
 3. Έλλειψη πολιτικών καταλογογράφησης,
 4. Συνύπαρξη διαφορετικών πολιτικών,
 5. Άγνοια για δυνατότητες εναλλακτικών λύσεων,
 6. Παράβλεψη των διαστάσεων κόστους και ποιότητας

7. Συνεργατική καταλογογράφηση

- ▶ Την ίδια ώρα που πραγματοποιείται
- ▶ η *διακοσιστή διαφορετική προτότυπη καταλογογράφηση*,
- ▶ του πλέον πρόσφατου ευπώλητου και διαδεδομένου αντιτύπου
- ▶ με τον «*πλέον μοναδικό τρόπο*» κάποιων συναδέλφων μας
- ▶ αφήνονται χωρίς καταλογογράφηση κατά τη δημοσίευση (CIP: Cataloguing in publication)
- ▶ περίπου 9.566 νέοι τίτλοι (Η βιβλιοπαραγωγή στην Ελλάδα, ΕΚΕΒΙ 2007).
- ▶ Από τη ίδια έκδοση του ΕΚΕΒΙ μαθαίνουμε ότι 3.947 τίτλοι δηλαδή το 41,3% είναι τίτλοι από μετάφραση.
- ▶ Άρα η απολύτως πρωτότυπη καταλογογράφηση περιορίζεται μόνον στους υπόλοιπους 5.619 τίτλους

7. Συνεργατική καταλογογράφηση

- ▶ Στόχος εθνικής πολιτικής
- ▶ ταυτόχρονη εξασφάλιση ελληνικών και αγγλικών όρων και Dewey και LC.
- ▶ Αυτό είναι απόλυτα εφικτό.
- ▶ **Κοστίζει όσο η ετήσια αμοιβή τριών «μη ανανεώσιμων συμβασιούχων».**
- ▶ αξίζει εκατονταπλάσια ή και χιλιαπλάσια. Εξαρτάται από το πόσες βιβλιοθήκες θα αποκτήσουν τα συγκεκριμένα αντίτυπα χωρίς να χρειαστεί να τα καταλογογραφήσουν για πολλοστή φορά
- ▶ Εγχείρημα στην **Κύπρο** 2010, στόχος κάλυψη 100%, 1000 τίτλοι

KVK English

All fields

Titlewords

Author

Institution

Keywords

Publisher

Search

Reset

Reset catalogue selection

- Germany**
- SWB
- BVB
- HBZ
- HEBIS
- HEBIS-Retro
- KOBV
- GBV
- DNB
- DNB - DMA
- StaBi Berlin
- TIB Hannover
- ÖVK
- VD 16
- VD 17
- ZDB
- Austria**
- Union Catalogue
- Austrian Regional Libr.
- National Libr. 1501 - 1929
- National Libr. 1930 - 1991
- National Libr. 1992 -
- Switzerland**
- Helveticat National Libr. Bern
- IDS Bale/Bern
- IDS Zürich University
- NEBIS / ZB Zürich
- RERO
- Electronic Full Texts**
- BASE **NEU**
- DFG : eBooks
- DFG : Articles

- Worldwide**
- Australia National Libr.
- Canada CISTI Cat.
- Canada Union Cat.
- Czechia National Libr.
- Denmark National Libr.
- EROMM
- Finland National Libr.
- France National Libr.
- France Union Cat.
- Hungary National Libr.
- Israel Union Cat.
- Italy EDIT 16
- Italy Union Cat.
- Italy Union Cat. Serials
- Luxembourg Union Cat.
- Netherlands National Libr.
- Norway Union Cat.
- Poland National Libr.
- Portugal Union Cat.
- Russian State Libr.
- Spain National Libr.
- Spain Union Cat.
- Sweden Union Cat.
- Great Britain Union Cat.
- British Libr. Catalogue
- Library of Congress

- Book trade**
- abebooks.de
- Amazon.de : German Books
- Antiquario
- Amazon.de : Engl. Books
- Booklooker.de
- KNV
- Libri.de
- ZVAB

Options for search and search results:

Preferences

Save Load

Full title display

New window

Timeout

120 Sec. ▾

άνευ σχολίων, Αλλά προς σχολιασμό

The NB Z39.50 target

Service Description

άνευ σχολίων, Αλλά προς
σχολιασμό

A selection of the databases maintained by the [National Library of Norway](#) are accessible for search/retrieval by means of the [Z39.50](#) protocol, in

The database names below are linked to detailed database descriptions, including URLs of web interfaces. Searching the databases through web

The information below should be sufficient to configure a client for searching the NB Z39.50 target.

Protocol version	3																				
IP address	z3950.nb.no																				
Port number	2100																				
Services	INITIALIZE, SEARCH, PRESENT, DELETE_RESULT_SET, CLOSE																				
Databases	<table border="1"><tr><td>Norart</td><td>(Norwegian index to periodical articles)</td></tr><tr><td>Norbok</td><td>(Norwegian national bibliography)</td></tr><tr><td>Norper</td><td>(Norwegian list of serials)</td></tr><tr><td>Nordisko</td><td>(Norwegian diskography) (<i>normarc only</i>)</td></tr><tr><td>Nornoter</td><td>(Norwegian national bibliography of printed music)</td></tr><tr><td>Sambok</td><td>(Norwegian union catalogue of monographs)</td></tr><tr><td>Samnoter</td><td>(Norwegian union catalogue of printed music)</td></tr><tr><td>Samvideo</td><td>(Norwegian union catalogue of monographs - Videos, films and slides)</td></tr><tr><td>NOSP</td><td>(Nordic/Baltic union catalogue of serials)</td></tr><tr><td>Samisk</td><td>(Sami bibliography)</td></tr></table>	Norart	(Norwegian index to periodical articles)	Norbok	(Norwegian national bibliography)	Norper	(Norwegian list of serials)	Nordisko	(Norwegian diskography) (<i>normarc only</i>)	Nornoter	(Norwegian national bibliography of printed music)	Sambok	(Norwegian union catalogue of monographs)	Samnoter	(Norwegian union catalogue of printed music)	Samvideo	(Norwegian union catalogue of monographs - Videos, films and slides)	NOSP	(Nordic/Baltic union catalogue of serials)	Samisk	(Sami bibliography)
Norart	(Norwegian index to periodical articles)																				
Norbok	(Norwegian national bibliography)																				
Norper	(Norwegian list of serials)																				
Nordisko	(Norwegian diskography) (<i>normarc only</i>)																				
Nornoter	(Norwegian national bibliography of printed music)																				
Sambok	(Norwegian union catalogue of monographs)																				
Samnoter	(Norwegian union catalogue of printed music)																				
Samvideo	(Norwegian union catalogue of monographs - Videos, films and slides)																				
NOSP	(Nordic/Baltic union catalogue of serials)																				
Samisk	(Sami bibliography)																				
Query type supported	1 (RPN)																				
Attribute set	BIB-1 - see details																				
Record syntaxes	NORMARC, USMARC, SUTRS																				
Query string charset	ISO 8859-1																				
Record charset	ISO 8859-1																				
Record composition	F, B, R, B1, B2																				

8. FRBR, δεν μας αφορά;

- ▶ "work",
- ▶ "expression",
- ▶ "manifestation"
- ▶ "item"
- ▶ AACR's glossary,

- ▶ FRBR και ελληνική βιβλιογραφία

9. Στρατηγικές επιλογές

- ▶ Εκκίνηση με τρεις άξονες
- ▶ CIP (cataloguing in publication, καταλογογράφηση κατά τη δημοσίευση) προς εκδότες,
- ▶ Ελεύθερο λογισμικό / λογισμικό ανοικτού κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ),
- ▶ Ανοικτή πρόσβαση στην (επιστημονική) πληροφόρηση open access

10. Προγράμματα Λογισμικού βιβλιοθηκών

Η εποχή των μεταναστεύσεων

1. Περίπου 20 ιδρύματα ενδεχομένως να αλλάξουν σύστημα τα επόμενα τρία χρόνια. Κοινά προβλήματα, ξεχωριστή πορεία;

- Μεταφορά εγγραφών.
- Μεταφορά κατάστασης αντιτύπων, δανεισμένα κλπ.
- Μεταφορά δεδομένων μελών,
- Μεταφορά δεδομένων για τεύχη περιοδικών (holdings),
- Μεταφορά προϋπολογισμών και υπολοίπων,
- Εκκρεμείς παραγγελίες,
- Δεσμεύσεις προϋπολογισμού,
- Πρόστιμα
- Εκπαίδευση στο νέο σύστημα,
- Μαζική διόρθωση εγγραφών σε UNICODE,
- Αν κάποιες βιβλιοθήκες δεν αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα, τότε γιατί να φορτωθούν σύστημα που υπερκαλύπτει τέτοιες λειτουργίες.

20 ερωτήματα περιμένουν απάντηση

2. Τι καθιστά το λογισμικό Λ1 κατάλληλο για το Πανεπιστήμιο Π1 και το λογισμικό Λ2 κατάλληλο για το Πανεπιστήμιο Π2;
 - Οι διαφορετικές προδιαγραφές;
 - Οι διαφορετικές ανάγκες;
 - Τα διαφορετικά κριτήρια;
 - Αυτονομία των Πανεπιστημίων;
 - Η τύχη ή η αναγκαιότητα;
- Δυνατότητες σύνταξης κοινών προδιαγραφών, ανάλογες αναγκών και πραγματικών καταστάσεων. Π.χ. NCIP, ILL: patron initiated borrowing,

20 ερωτήματα περιμένουν απάντηση

3. Σε τι θα βοηθούσε η ύπαρξη ενός κοινού συστήματος σε κάθε βιβλιοθήκη.
 - Τι βοήθησε όσους είχαν κοινό σύστημα; Αντάλλασσαν ιδέες, πρακτικές ή παράπονα για ελλείψεις υποστήριξης;
 - Τι πρέπει να αλλάξει, τι μπορεί να αλλάξει. Οι δυνατότητες υποστήριξης των εταιριών ή η ενεργός εμπλοκή των βιβλιοθηκών;

4. Έχει ανάλογες πιθανότητες επιτυχίας η μεταφορά του (επιτυχημένου) μοντέλου κοινόχρηστης αγοράς-πρόσβασης ηλεκτρονικών πηγών στην ενδεχόμενη αγορά κοινού λογισμικού κεντρικά;

20 ερωτήματα περιμένουν απάντηση

5. Ποια προβλήματα λύνουν και ποια δημιουργούν οι λύσεις συστήματος **κεντρικού καταλόγου για «όλα»** τα ιδρύματα. Προϋποθέσεις;
 - Νομικές: αυτονομία ιδρυμάτων και κοινοί διαγωνισμοί,
 - Τεχνικές: διαφορετικά πρότυπα,
 - Θεσμικές: Δεδομένα εντός χώρας,
 - Οικονομικές: κατανομή βαρών, οφέλη
 - Νοοτροπίας: εμπεδωμένοι μηχανισμοί ισότιμης συνεργασίας και λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν όλους
6. Δυνατότητες χρήσης λογισμικού ανοιχτού κώδικα. Αντί για ετήσιες δαπάνες «υποστήριξης»-συντήρησης, επένδυση στην ανάπτυξη εργαλείων και τεχνογνωσίας. Προϋποθέσεις;
7. Υπάρχουν αναλογίες με εμπειρίες-προβλήματα ανάπτυξης ελληνικών προγραμμάτων αυτοματισμού βιβλιοθηκών, Γιατί πέτυχαν απέτυχαν, χρηματοδότηση, δέσμευση, συμμετοχή, ατομικές ή συλλογικές υποθέσεις.

20 ερωτήματα περιμένουν απάντηση

8. Ποιοι είναι οι καλύτεροι τρόποι να απαντηθούν τα προηγούμενα ερωτήματα και τα επόμενα 12, που θα προκύψουν στη συνέχεια της διερεύνησης
- Από την κάθε βιβλιοθήκη, Πανεπιστήμιο,
 - τον κάθε Διευθυντή Βιβλιοθήκης,
 - τη Διοικούσα Επιτροπή του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Διαρκείς Ομάδες Εργασίας ειδικών σε ανάλογα θεματικά αντικείμενα, που θα εξουσιοδοτούνται από το **Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών**, να διερευνούν, επεξεργάζονται και να εισηγούνται λύσεις.

11. Στρατηγικές συμμαχίες

Κοινοπρακτικές αγορές και προσβάσεις,
το κόστος και το όφελος.

Ο μονόδρομος της επέκτασης

Θεσμοθέτηση της λειτουργίας του Συνδέσμου
Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Εξασφάλιση χρηματοδότησης

Χ00.000 ρήτρες καθυστέρησης

Δικαιολογία ;

12 Εθνική βιβλιογραφία και λοιπές Αφρικανικές δυνάμεις

Ελληνική Βιβλιοπαγωγή

Έτος	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Τίτλοι	7.893	7.980	8.539	8.611	9.648	9.566

- ▶ Πηγή: ΕΚΕΒΙ, «Η Βιβλιοπαγωγή στην Ελλάδα 2007" Σεπτ 2008,
- ▶ <http://www.ekebi.gr/appdata/documents/pdfs/ereuna1b.pdf>

12 Εθνική βιβλιογραφία και λοιπές Αφρικανικές δυνάμεις

- ▶ **Παράγουν εθνική βιβλιογραφία:**
- ▶ Algeria, Angola, Benin, Botswana, Cameroun, Cap Vert, Cote d ivoire, Egypt, Ethiopie (database), Gabon, Gambie, Ghana, Guinee (Bissau), Kenya, Lesotho, Libye, Madagascar, Malawi, Mali, Maroc, Mauritanie, Namibie, Nigeria, Ouganda, Rep. Democratique de Congo, Republique de Maurice, Senegal, Sierra Leone, Swazilande, Tanzanie, Togo, Tunisie, Zambie, Zibabwe,
- ▶
- ▶ (Sidibe 2008, 37:30-35), Sidibe Amadou Bekaye

12 Εθνική βιβλιογραφία και λοιπές Αφρικανικές δυνάμεις

- ▶ **Δεν παράγουν εθνική βιβλιογραφία:**
- ▶ Burgina Faso, Burundi, Comores, Congo (Brazzaville), Djibuti, Erythre, Guinea (Conakry), Guinea Equatoria;, Liberia, Mozambique, Niger, Rep. Centroatrique, Rwanda, Sao Tome, Seychelles, Tchad.
- ▶ ... Όπως ... Ελλάδα
- ▶ (Sidibe 2008, 37:30-35), Sidibe Amadou Bekaye

13. Ελληνική Πύλη Βιβλιοθηκονομίας,

- ▶ καταγραφή έργων,
- ▶ εργαλείων,
- ▶ πηγών,
- ▶ βάσεων δεδομένων

14. E-Βιβλ: ηλεκτρονική Ελληνική βιβλιοθηκονομική βάση, ... με βάση την Κύπρο

Προσφορά της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου στην ελληνική βιβλιοθηκονομική (και όχι μόνο) κοινότητα

- ▶ 1000 εγγραφές με πλήρες κείμενο
- ▶ Ανοιχτή πρόσβαση
- ▶ ΠΣΑΒ
- ▶ ΕΕΒΕΠ
- ▶ Κλπ συνέδρια, ημερίδες
- ▶ **<http://abekt.lib.ucy.ac.cy/synedria/>**

Η συλλογική εθνικο- βιβλιοθηκονομική μας αυτογνωσία